

Zoltai Gusztáv

„Nagyon jó dolgunk volt, a szülői szeretet hiányán kívül mindent megkaptunk.”

A ► Vilma királyné úti fiúárvaház növendéke voltam 1946 és 1949 között én is. A két Zucker fiú közül az öcsém, Tamás egy évvel korábban lett növendék a faszorban, ő sajnos két évvel ezelőtt meghalt.

Máig emlékszem az igazgatónkra → Léderer Móra, a fiúárvaház rabbijára → Schmelczer Izsákra. Én először a → Wolf csapatban voltam, ezután átkerültem a kicsikhez, → Ibi nénihez. A büntetésem egyik oka az lehetett, hogy nagyon rossz gyerek voltam. A nevelőink közül Wolfra, → Panni néni, Ibi néni, → Schwartz tanár úrra szeretettel emlékszem. Schmelczer Izsák halála után a fiúárvaház rabbija → Dr. Dér István lett. Emlékszem a ruharaktár vezetőjére, egy púpos néni, a nevét már nem tudom. Az árvaház akkori elnöke Dukesz Ákos volt.

Énekeltem az árvaház zsinagógája énekkarában, a kórusvezetőnk és az orgonista → Lisznyai-Szabó Gábor volt, akinek a lánya Lisznyai Mária nyugdíjazásáig a Dohány utcai zsinagóga orgonistája volt. A → bár-micvám az árvaházban volt, arra is emlékszem, hogy Léderer igazgató úr a lakásán tanította be a → *maftirt*.

A sok akkori növendék közül csak néhány nevére emlékszem, a Wolf-csapatban Auspitz Ferenc volt a barátom, aki '47-ben → alijázott Izraelbe, majd 40 év múlva sikerült ismét találkozunk, de azóta nem tudok róla semmit. Társunk volt még

Dóri Tibi, Adler Miki (ő öngyilkos lett). Évekig tartottam a kapcsolatot Rosenstock Gabival, Palotai Jóskával, aki akkor Polacsek volt, vele a mai napig tartom a kapcsolatot.

Abonyi utcában jártunk iskolába, Akkor a 10-es villamos járt a Vilma királyné úton. Az iskolába utazáshoz mindennap megkaptuk a villamos jegy árát, de azt másra költöttük. A kápolnáig (Regnum Marianum) ment a villamos, és miután jegyünk nem volt, mert elköltöttük a pénzt, tujáztunk, azaz az ütközőn utaztunk. A kalauz egyszer kinyúlt az ablakon, elvette a sapkám, nem is adta vissza, és ezért voltam büntetésként Ibi néni csoportjában a kicsik között.

A növendékek a Rottenbiller utcai iskolába kerültek, amikor az egyházi iskolánkat az Abonyi utcában államosították, én abban az évben nyolcadikos voltam. Sokunk jó emléke, hogy az osztályfőnökünk, a korabeli híres focista, Lakat Károly volt. Már elvégeztem a nyolcadikat, amikor az árvaház fasori épületét államosították, ezután hazakerültem és az eredeti lakásunkban éltem a gyámom gondozása mellett.

Meg kell jegyeznem, hogy az intézeti évek hatással voltak az egész további életemre. Nagyon jó dolgunk volt, a szülői szeretet hiányán kívül mindent megkaptunk. Hálás vagyok a Hitközségnek, mert az ő támogatásuk nélkül nem lettem volna teljes ember.

Több évvel ezelőtt, amikor az → árvaházi világtalálkozót szerveztük, ennek egyik szervezője voltam, még akkor állt a Vilma királyné úti épület, ahol emlékünnepséget tartottunk, és emléktáblát helyeztünk el. Amikor lebontották az épületet, a tábla a Síp utcába került, tudtommal azóta is ott van. Nem tudom, hogy élnek-e még a volt társaink közül, mindenesetre, örömmel készülok a találkozóra.